

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 16950 2500 BZ Den Haag

Verzoeker

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16950
2500 BZ Den Haag
www.nctv.nl
Contactpersoon
T 070 751 50 50

Ons kenmerk
3227081

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 25 februari 2021
Onderwerp Besluit WOB Covid-19 MCCb stukken

Geachte heer/mevrouw,

Bij het ministerie van Justitie en Veiligheid zijn verschillende verzoeken binnengekomen waarin met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht wordt om openbaarmaking van documenten van de vergaderingen van het Ministeriele Commissie Crisisbeheersing (hierna MCCb) welke zijn gehouden in het kader van de Covid-19 crisis in de periode maart 2020 tot en met juni 2020. Ook u heeft met uw Wob-verzoek om openbaarmaking van (een deel van) deze informatie gevraagd. Om die reden ontvangt u dit besluit betreffende de MCCb overleggen welke gehouden zijn in de maanden maart tot en met juni 2020, waarmee gevolg wordt gegeven aan uw verzoek.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw Wob-verzoek zijn meerdere documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, zie hiertoe bijlage 2.

Zienswijzen

Er zijn derde belanghebbenden bij de openbaarmaking van een groot aantal documenten en deze zijn in de gelegenheid gesteld hierover hun zienswijze te geven. De zienswijzen van deze derde belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen.

Besluit

Ik heb besloten om een deel van de gevraagde documenten (deels) openbaar te maken. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel overwegingen van dit besluit.

Geheel openbaar

De documenten met nummers MCCb0309A, MCCb0309E, MCCb0312A, MCCb0316A, MCCb0316I, MCCb0319A, MCCb0325A, MCCb0327A, MCCb0331A, MCCb0402B, MCCb0402E, MCCb0407A, MCCb0409A, MCCb0415E, MCCb0421A, MCCb0421C, MCCb0421G, MCCb0421H, MCCb0421J, MCCb0421K, MCCb0429A, MCCb0429D, MCCb0429H, MCCb0506A, MCCb0506E, MCCb0506H, MCCb0506J, MCCb0513B, MCCb0513F, MCCb0519A, MCCb0519C, MCCb0519H, MCCb0519I, MCCb0519J, MCCb0527B, MCCb0527G, MCCb0527H, MCCb0527J, MCCb0603A, MCCb0603H, MCCb0603I, MCCb0603J, MCCb0624A, MCCb0624C, MCCb0624D en MCCb0624E maak ik geheel openbaar.

Datum

25 februari 2021

Ons kenmerk

3227081

Integrale weigering

De documenten met nummers MCCb0303, MCCb0309, MCCb0312, MCCb0316, MCCb0319, MCCb0323, MCCb0325, MCCb0331, MCCb0402, MCCb0407, MCCb0409, MCCb0415, MCCb0421, MCCb0429, MCCb0506, MCCb0513, MCCb0519, MCCb0527 en MCCb0603 betreffen de verslagen van de vergaderingen van de MCCb. Ik heb besloten deze documenten niet openbaar te maken. In de documenten met nummers MCCb0331F, MCCb0527L en MCCb0603D blijft er na toepassing van de weigeringsgronden uit de Wob geen informatie over de bestuurlijke aangelegenheid over die voor afzonderlijke verstrekking in aanmerking komt, omdat de resterende tekst niet zelfstandig leesbaar is. Ik heb daarom besloten deze documenten tevens in hun geheel te weigeren.

Reeds openbaar

De documenten met nummers MCCb0319D-1, MCCb0319E, MCCb0331E, MCCb0407C, MCCb0409F, MCCb0421D en MCCb0519H-1 betreft informatie die reeds openbaar is gemaakt. Op informatie die reeds van overheidswege openbaar is gemaakt is de Wob niet van toepassing. Deze informatie hoeft daarom niet (nogmaals) openbaar gemaakt te worden.

Reeds eerder beoordeeld

Een aantal documenten zijn reeds eerder beoordeeld bij het eerste deelbesluit (2 december 2020) en tweede deelbesluit (11 december 2020) WOB-verzoek Covid-19 ICCb stukken. Het gaat om de documenten met nummers MCCb0303A, MCCb0303D, MCCb0303G, MCCb0309D, MCCb0312B, MCCb0312C, MCCb0316D, MCCb0325C, MCCb0325D, MCCb0325E, MCCb0325F, MCCb0331D, MCCb0331G, MCCb0331I, MCCb0402C, MCCb0402F, MCCb0407E, MCCb0407F, MCCb0407G, MCCb0407I, MCCb0409D, MCCb0409E, MCCb0409I, MCCb0415B, MCCb0415C, MCCb0415D, MCCb0421E, MCCb0421I, MCCb0421L, MCCb0429E, MCCb0429G, MCCb0506C, MCCb0506I, MCCb0513D, MCCb0513E, MCCb0519D, MCCb0527D, MCCb0527E, MCCb0527I, MCCb0603G en MCCb0624B.

Er is geen aanleiding geweest om deze stukken anders te beoordelen. In de inventarislijst wordt per document de codering van het ICCb stuk aangegeven. Voor deze documenten verwijst ik u naar de betreffende ICCb stukken.

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

MCCb documenten

Sinds het begin van de crisis Covid-19 is er veel informatie over de aanpak van deze crisis in documenten neergelegd. Veel informatie en afwegingen zijn sinds het begin van de crisis openbaar gemaakt. Dit geldt ook voor een deel van de informatie die onder dit besluit valt, hoewel in het begin van de crisis deze informatie, veelal gedachtevormingen met het oog op de wijze van aanpak, op grond van artikel 11, eerste lid, van de WOB niet openbaar gemaakt behoeft te worden.

Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het belang eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van bij de openbaarmaking betrokken personen. Het gaat hier over gegevens van persoonlijke aard die zijn terug te voeren tot de naam van de ambtenaar of van de burger die aan de overheid deze informatie heeft verstrekt in het vertrouwen dat deze alleen door de overheid wordt gebruikt voor zover daarmee hun namen niet worden prijsgegeven.

In de documenten waarvan om openbaarmaking is gevraagd staan persoonsgegevens zoals namen en contactgegevens. Waar het gaat om het beroepshalve functioneren van ambtenaren, kan slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van persoonsgegevens van ambtenaren. Het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Aangezien de functies van de betrokken ambtenaren niet inhouden dat deze beroepsmatig regelmatig in de openbaarheid treden, en ik van oordeel ben dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid, heb ik de persoonsgegevens van deze ambtenaren verwijderd uit de openbaar te maken documenten. De namen van ambtenaren die wel een publieke functie vervullen heb ik laten staan. Waar ik deze weigeringsgrond heb toegepast in het document, heb ik dit in de inventarislijst en de bij dit besluit gevoegde documenten aangegeven.

Datum

25 februari 2021

Ons kenmerk

3227081

Vorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Datum
25 februari 2021
Ons kenmerk
3227081

De documenten betreffen onder meer de verslagen van de vergaderingen van de MCCb. De vergaderingen van de MCCb maken deel uit van het besluitvormingsproces door de ministerraad.

Voor het functioneren van de ministerraad is geheimhouding van hetgeen ter vergadering wordt besproken essentieel, zowel vanwege de eenheid van het regerings- en kabinetsbeleid alsook om te verzekeren dat binnen het kabinet in alle vrijheid van gedachten kan worden gewisseld.

Artikel 45, eerste lid, Grondwet bepaalt dat de ministers tezamen de ministerraad vormen. Ingevolge artikel 45, derde lid, Grondwet beraadslaagt de ministerraad en besluit hij over het algemeen regeringsbeleid; voorts bevordert de ministerraad, de eenheid van het algemeen regeringsbeleid. Artikel 45 Grondwet geeft uitdrukking aan collectieve verantwoordelijkheid van de ministers en het zogenaamde homogeniteitsbeginsel. Om die reden is in artikel 26, eerste, van het reglement van orde van de ministerraad vastgelegd dat een geheimhoudingsplicht geldt voor hetgeen ter vergadering wordt besproken of geschiedt.

Openbaarmaking van de verslagen van de MCCb zou tot onevenredige benadeling leiden, omdat daarmee het goed functioneren van de MCCb en een goede uitvoering van de werkzaamheden als onderdeel van het stelsel van onderraden en ministeriële overleggen ten behoeve van de ministerraad in het gedrang komen. Artikel 26, derde lid, Reglement van orde van de ministerraad bepaalt dat de geheimhoudingsplicht ook geldt voor de vergaderingen van de onderraden en commissies uit de raad. Openbaarmaking van de verslagen van de MCCb is dan ook in strijd zijn met de in artikel 45 van de Grondwet opgenomen taak van de ministerraad om de eenheid van het beleid te bevorderen en de in artikel 26, eerste lid van het Reglement van Orde van de ministerraad opgenomen geheimhoudingsverplichting.

Dat verslagen van ministeriële commissies niet openbaar zijn, volgt ook uit de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 25 oktober 2017 (*ECLI:NL:RVS:2017:2883*). In deze uitspraak oordeelt de Raad van State dat de Staat er groot belang bij heeft dat de ministers en overige aanwezigen bij vergaderingen van de MCCb, evenzeer als deelnemers aan de ministerraad, onbelemmerd met elkaar kunnen spreken over de voortgang van onderzoeken en de aanpak van crises. Daarbij is benadrukt dat de Staat er belang bij heeft dat de deelnemers aan de ministeriële commissie vrijelijk en in vertrouwen kunnen spreken en vrijelijk kunnen bepalen wat zij aan de orde stellen en dat dit belang door openbaarmaking onevenredig zou worden benadeeld. De documenten betreffen verder onder meer de besluiten en onderliggende stukken die onderdeel uitmaken van de besluitvorming in de MCCb. Ik merk op dat voor de besluitvorming van de MCCb geldt dat een vrije en onbelemmerde uitwisseling van argumenten en informatiedeling van wezenlijk belang zijn om de commissie haar werkzaamheden goed te kunnen laten uitvoeren.

Geheel openbaar maken van deze documenten zou tot een onevenredige benadeling van mijn ministerie en de overige aan de MCCb deelnemende ministeries en organisaties leiden, omdat aannemelijk is dat openbaarmaking de open en ongedwongen beraadslaging en informatie-uitwisseling tussen de leden, en daarmee de besluitvorming en advisering door de commissies belemmeren. Daarom heb ik besloten enkele passages van de desbetreffende documenten niet openbaar te maken. Bij mijn afweging heb ik, gelet op het belang van het goed kunnen functioneren van dit gremium, een groter gewicht toegekend aan het voorkomen van onevenredige benadeling van de bij de aangelegenheid betrokken organisaties, dan aan het algemene belang dat is gediend met openbaarmaking van de gevraagde informatie. Daarbij stond voor ogen dat het voor een goed functioneren van Nederland van belang is dat snel over alle mogelijke informatie over de crisisaangelegenheden kan worden beschikt ongeacht van welke organisaties deze informatie afkomstig is en dat deze informatie vervolgens snel en adequaat kan worden gewaardeerd met het oog op de bestrijding van de crisis.

Dit brengt tevens met zich dat openbaarmaking van de passages ook in de toekomst het besluitvormingsproces en het overleg kan frustreren. Dit belang is voorts op dit moment nog actueel, omdat er nog steeds contacten zijn over het verloop en beleid rond de aanpak. Ten aanzien van deze passages ben ik van oordeel dat het belang van het goed functioneren van deze gremia en het voorkomen van onevenredige benadeling van de bij de aanpak van deze crisis betrokken organisaties zwaarder weegt dan het algemene belang dat is gediend met openbaarmaking. Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g van de Wob verzet zich tegen openbaarmaking van deze passages.

Openbaarmaking van passages in andere documenten waarop artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob van toepassing is, kan inzicht geven in de operationele werkwijze van bepaalde partnerorganisaties. Ik ben van mening dat het openbaar maken van de informatie en daarmee bekend worden van deze informatie en werkwijze tot gevolg heeft dat de partnerorganisaties of mijn ministerie minder effectief kunnen opereren en zij onevenredig benadeeld worden. Bij de aanpak van een crisissituatie is immers van belang dat partnerorganisaties vrijelijk kunnen meedenken in het oplossen daarvan. Daarnaast kan het openbaar maken van informatie over de actuele werkwijze en informatiepositie van deze partijen kwaadwillenden in de kaart spelen. Voorkomen moet worden dat kwaadwillenden met gebruikmaking van de informatie ervoor kunnen zorgen dat de bestrijding van de crisis niet of minder effectief wordt aangepakt.

Ten slotte is nog van belang dat openbaarmaking van deze informatie ertoe zou kunnen leiden dat de samenwerking met deze betrokkenen in de toekomst wordt bemoeilijkt hetgeen de werkzaamheden van de NCTV, en in het bijzonder de crisisbestrijding, onevenredig zou kunnen benadelen. Het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling weegt in deze gevallen naar mijn oordeel zwaarder dan het algemene belang van openbaarheid. Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g van de Wob verzet zich tegen openbaarmaking van deze passages.

Waar ik deze weigeringsgrond heb toegepast in het document, heb ik dit in de inventarislijst en de bij dit besluit gevoegde documenten aangegeven.

Datum
25 februari 2021
Ons kenmerk
3227081

Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties. Bij bepaalde passages uit de aangetroffen documenten is het belang van de betrekking van Nederland met aan andere staat in het geding.

Met deze uitzonderingsgrond wordt blijkens de bepaling beoogd te voorkomen dat de wettelijke plicht tot het verstrekken van informatie tot gevolg zou hebben dat de Nederlandse betrekkingen schade zouden lijden. Voor de toepassing van deze bepaling is het niet noodzakelijk dat men een verslechtering van de goede betrekkingen als zodanig met andere landen of internationale organisaties voorziet. Voldoende is dat met het verschaffen van informatie wordt voorzien dat het internationale contact op bepaalde punten stroever zal gaan lopen, met als gevolg bijvoorbeeld dat het onderhouden van diplomatieke betrekkingen, of het voeren van bilateraal of multilateraal overleg met deze landen of internationale organisaties, moeilijker zou gaan dan voorheen, of dat men in deze landen of internationale organisaties minder geneigd zou zijn tot het verstrekken van bepaalde gegevens dan voorheen. Daarmee is de bestrijding van de crisis niet gebaat.

Bij het zoeken naar een goede aanpak van de crisis hebben staten en internationale organisaties informatie uitgewisseld. Eveneens is er gekeken naar de wijze van aanpak van de crisis in andere landen. Daarbij moet bedacht worden dat de crisis van mondiale aard is met als gevolg dat bij de aanpak van de crisis niet alleen mag worden gekeken naar de situatie in Nederland maar ook naar die in andere delen van Europa en van de wereld. In de contacten met andere staten en internationale organisaties heeft altijd voor ogen gestaan dat in het belang van een voortvarende aanpak van de crisis informatie vertrouwelijk kon worden gedeeld en bekeken. Met het oog op toekomstige situaties is van belang dat staten en internationale organisaties elkaar kunnen en mogen vertrouwen.

Ten aanzien van deze passages ben ik van oordeel dat het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties zwaarder weegt dan het algemene belang dat is gediend met openbaarmaking. Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a van de Wob verzet zich tegen openbaarmaking van deze passages.

Waar ik deze weigeringsgrond heb toegepast in het document, heb ik dit in de inventarislijst en de bij dit besluit gevoegde documenten aangegeven.

Datum

25 februari 2021

Ons kenmerk

3227081

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit eigen documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden.

Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen, omdat een vrije en onbelemmerde uitwisseling van argumenten van wezenlijk belang is om het bestuursorgaan zijn werk goed te kunnen laten uitvoeren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden onder andere verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehindere bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren.

Diverse documenten die onderdeel uitmaken van de besluitvorming in de MCCb zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Omdat een goede en democratische bestuursvoering meebrengt dat binnen de diverse gremia in vertrouwelijkheid overleg moet kunnen worden gevoerd, in de wetenschap dat wat in dat overleg naar voren wordt gebracht vertrouwelijk is en blijft, heb ik besloten die passages in deze documenten die persoonlijke beleidsopvattingen bevatten niet openbaar te maken. De verslagen van de vergaderingen van de MCCb zijn ook opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen (zie ook de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 17 februari 2010 (*ECLI:NL:RVS:2010:BL4132*)). Voor zover deze documenten ook feiten bevatten, geldt dat die dusdanig nauw zijn verweven met de persoonlijke beleidsopvattingen, dat het niet mogelijk is deze van elkaar te scheiden. Waar ik deze weigeringsgrond heb toegepast in het document, heb ik dit in de inventarislijst en de bij dit besluit gevoegde documenten aangegeven.

Datum

25 februari 2021

Ons kenmerk

3227081

Wijze van openbaarmaking

In bijlage 3 vindt u bijgevoegd een kopie van de in dit besluit (gedeeltelijk) openbaar gemaakte documenten.

Datum

25 februari 2021

Ons kenmerk

3227081

Tot slot

De stukken die met dit besluit voor eenieder (deels) openbaar worden, zullen naar de Tweede Kamer worden gezonden en op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

Met vriendelijke groet,

H.P. Schreinemachers
Directeur Nationale Crisisbeheersing

BEZWAARCLAUSULE

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na bekendmaking van het laatste deelbesluit een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Justitie en Veiligheid, ter attentie van de Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.